REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: Pn-1722/2023-16

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu tog suda Nevenki Božinović Čupin, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari I. tužitelja Branka Lakića, OIB: 48152521313 iz Voždovca, Miklošićeva 35, Srbija, II. tužitelja Tanje Jovašević, OIB: 82000155673 iz Novog Beograda, Ulica dr. Ivana Ribara 60, Srbija i III. tužitelja Savke Lakić, OIB: 04540320157 iz Novog Beograda, Ulica dr. Ivana Ribara 60, Srbija, svi zastupani po punomoćniku Slađani Čanković, odvjetnici u Zagrebu, protiv tužene Republike Hrvatske, OIB: 52634238587, zastupana po ODO, Građansko - upravni odjel, radi naknade štete, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 14. rujna 2026., u prisutnosti punomoćnika I.-III. tužitelja i punomoćnika tužene, dana 28. listopada 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženoj Republici Hrvatskoj OIB: 52634238587, isplatiti I. tužitelju Branku Lakiću OIB: 48152521313, iz Voždovca, Miklošićeva 35, Srbija, iznos od 43.798,53 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 30. lipnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

II. Nalaže se tuženoj Republici Hrvatskoj OIB: 52634238587, isplatiti II. tužiteljici Tanji Jovašević, OIB: 82000155673 iz Novog Beograda, Ulica dr. Ivana Ribara 60, Srbija, iznos od 43.798,53 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 30. lipnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na

svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženoj Republici Hrvatskoj OIB: 52634238587, isplatiti III. tužiteljici Savki Lakić OIB: 04540320157 iz Novog Beograda, Ulica dr. Ivana Ribara 60, Srbija, iznos od 43.798,53 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 30. lipnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

IV. Nalaže se tuženoj Republici Hrvatskoj OIB: 52634238587, naknaditi I.-III. tužiteljima trošak parničnog postupka u iznosu od 19.097,42 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 28. listopada 2026. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. I.-III. tužitelji u tužbi navode da je tijekom vojne operacije Maestral, u prijepodnevnim satima 09. rujna 1995. zarobljeno od strane 7. Gardijske brigade HV-a „Pume“ 5 neprijateljskih vojnika na području Mliništa (Mrkonjić Grad) u Bosni i Hercegovini, da je među njima zarobljen i Radoslav Lakić, otac i suprug tužitelja, da su po zarobljavanju, ratni zarobljenici odvedeni u štab 7. Gardijske brigade HV, koje se nalazilo u zaseoku Halapići te su bili zatočeni u štali, da su po zapovjedi sada pokojnog generala Ivana Korade strijeljani i ubijeni, da je tijekom kaznenog postupka ispitan sudsko-medicinski vještak Dušan Zečević iz čijeg iskaza proizlazi kako je prilikom identifikacije posmrtnih ostataka kod Radoslava Lakića uočeno na lijevoj strani glave sljepoočno i u predjelu ličnih kostiju oštećenje koštanog sustava te da takvo oštećenje može odgovarati strijelnoj rani brzim projektilom, da su u kaznenom postupku koji se vodio pred Županijskom sudom u Zagrebu u predmetu posl. br. K-rz-01/10 pravomoćnom presudom Tihomir Šavorić, Antun Novačić, Robert Precehtjel, Nenad Jurinec te Robert Berak osuđeni za kazneno djelo protiv međunarodnog prava - ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122 OKZ RH (drugostupanjskom presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske je načelom primjene blažeg zakona

preinačena prvostupanjska presuda u pravnoj oznaci djela i isti se proglašavaju krivima za kazneno djelo protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva, ratni zločin iz čl. 91. st. 2. t. 6. KZ/11), da su oni prema pravomoćnoj presudi proglašeni krivima što su: „dana 9. i 10. rujna 1995. na širem području mjesta Mliništa, Republika Bosna i Hercegovine, kao pripadnici 7. Gardijske brigade hrvatske vojske, nakon što su tijekom vojne akcije „Maestral 2“ provođen u okviru međunarodnog vojnog sukoba zarobljeni pripadnici suprotstavljene im „vojske Republike Srpske“ Radoslav Lakić, Pero Vidović, Petar Jotanović, Dragoslav Mutić, Borislav Vukić i jedna nepoznata muška osoba, imenovani odvedeni u selo Halapiće u zapovjedništvo 7. Gardijske brigade HV-a, te znajući za primjenu ratnih i humanitarnih propisa Međunarodnog prava o sigurnosti zaštite ratnih zarobljenika, postupali protivno odredbama članka 3. stavak 1. točke 1a i članka 13. III Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949., na način da su po zapovijedi zapovjednika navedene brigade hrvatske vojske, sada pok. Ivana Korade, radi njihove likvidacije zatočeni u staju u blizinu zapovjedništva navedene brigade te su sljedeći dan izvršavajući zapovijed sada pok. Ivana Korade, II-optuženi Tihomir Šavorić pucao iz osobnog vatrenog oružja u Peru Vidovića, koji je tom prilikom usmrćen, dok su ratni zarobljenici Dragoslav Mutić i Borislav Vukić predani pripadnicima Topničke Bitnice 3. Bojne, 7. Gardijske brigade HV-a, na način da su dovezeni kamionom u sjedište bitnice u mjesto Mlinište u kojem su dovođenju, svjesni da će zarobljenici biti usmrćeni, sudjelovali zajedno s III. optuženim Antonom Novačićem, IV. optuženi Robert Precehtjel i VII. optuženi Robert Berak, gdje su potom te zarobljenike III. optuženi Antun Novačić i V. optuženi Nenad Jurinec usmrtili iz više hitaca.“. Nadalje navode da je navedenim presudama kao nesporno utvrđeno da je upravo zapovjednik Ivan Korade izdao zapovijed za ubijanje navedenih nenaoružani ratnih zarobljenika, da se u navedenoj kaznenoj presudi navodi na stranici 21.: „Osim toga, po ocjeni ovog suda nije sporno da su po zapovijedi (sada) pok. generala Ivana Korade svi navedeni zarobljenici ubijeni“, ističu kako general Ivan Korade nije navedenim presudama proglašen krivim za kazneno djelo protiv međunarodnog prava - ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122 OKZ RH s obzirom da je isti preminuo 2008. dakle dvije godine prije nego je počeo navedeni kazneni postupak, da je navedenom kaznenom presudom nesporno utvrđeno: „Dakle, posve je razvidno da je optuženi Tihomir Šavorić iz pištolja pucao zarobljenog neprijateljskog vojnika Peru Vidovića („natporučnika i obavještajca“ kako su ga većina svjedoka nazivali) koji je prvi ubijen, a analizirajući iskaze opisanih svjedoka i dovodeći ih u međusobnu vezu, posebice iskaze svjedoka Davora Pajtaka i Franje Ferlina, nema nikakve dvojbe o tome da je nedugo potom pok. Ivan Korade iz pištolja usmrtio (drugog neprijateljskog vojnika) majora Radoslava Lakića....“ "Nadalje, analizirajući već opisane iskaze svjedoka te ostale pročitane dokaze, a dovodeći ih u međusobnu vezu tada je očito (kako je već navedeno) da je najprije ubijen Pero Vidović od strane optuženog Tihomira Šavorića, a zatim i Radoslav Lakić od strane pok. Ivana Korade,...)", da je, dakle, jasno kako je nad prednikom ovdje tužitelja počinjeno kazneno djelo protiv međunarodnog prava – ratni zločin protiv ratnih zarobljenika opisano i kažnjivo po čl. 91. st. 2. t. 6. KZ/11 i to je utvrđeno da je počinitelj bio Ivan Korade, da je osim pok. Ivana Korade, sasvim jasno kako su i Tihomir Šavorić, Antun Novačić, Robert Precehtjel, Nenad Jurinec te Robert Berak odgovorni za smrt pok. Radoslava Lakića a to proizlazi iz činjeničnog opisa kaznenog djela kako je citirano u t. 2. ove tužbe, kao i iz obrazloženja same kaznene presude u kojoj je sud utvrdio da kod svih optuženih postoji svijest o zajedničkoj suradnji na ostvarenju bića istog kaznenog djela i da sve to daje osnovu za zaključak da su svi optuženi navedeno kazneno djelo htjeli kao zajedničko, a samim time svako od njih kao svoje. Nadalje navode da sukladno čl. 1. Zakona o odgovornosti Republike Hrvatske za štetu uzrokovanu od strane pripadnika hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga za vrijeme Domovinskog rata, Republika Hrvatska odgovara za

štetu koju su tijekom Domovinskog rata od 17. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996. uzrokovali pripadnici hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga u vojnoj ili redarstvenoj službi ili u svezi s tom službom, da je sukladno čl. 12. st. 3. Zakona o parničnom postupku, u parničnom postupku sud u pogledu postojanja kaznenog djela i kaznene odgovornosti učinioca vezan za pravomoćnu presudu kaznenog suda kojom se optuženik oglašava krivim, da je u ovom konkretnom štetnom događaju kao nesporno utvrđeno da su prednika ovdje tužitelja zarobili i odveli u štab pripadnici oružanih snaga Republike Hrvatske, a potom da ga je pucnjem iz pištolja ubio Ivan Korade. Tužitelji ističu kako je u konkretnom slučaju razvidno da postoji odgovornost Republike Hrvatske i to iz razloga što je pravomoćnom kaznenom presudom utvrđeno da je pok. Radoslav Lakić zarobljen i odveden od strane pripadnika hrvatskih oružanih snaga, a potom ubijen od strane generala Ivana Korade, da sukladno aktualnoj praksi Europskog suda za ljudska prava izraženoj u t. 40. i 41. presude Baljak protiv Republike Hrvatske broj zahtjeva 41295/19, teret dokaza da je prednik tužitelja stradao na drugačiji način leži na Republici Hrvatskoj. Nadalje navode da su I.-tužitelj i II.-tužiteljica zbog smrti oca, a III.- tužiteljica zbog smrti supruga pretrpjeli veliku duševnu bol koju trpe i danas, pogotovo zbog načina stradavanja svojih najmilijih, da prema čl. 1101. ZOO-a djeca te bračni drug pokojnog imaju pravo na novčanu naknadu neimovinske štete. Sukladno svemu navedenom potražuju od Republike Hrvatske da im naknadi neimovinsku štetu koju su pretrpjeli, a koju još uvijek trpe zbog smrti roditelja, odnosno bračnog druga i to svaki u iznosu od 43.798,53 eur/330.000,00 kn, što ukupno iznosi 131.487,42 eur/990.000,00 kn. Tužitelji nadalje navode da su, sukladno čl. 186.a Zakona o parničnom postupku, dana 21. ožujka 2023., neposredno podnijeli Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske prijedlog za mirno rješenje spora, da je Općinsko građansko državno odvjetništvo u Zagrebu dopisom XXIII-N-DO-1658/2023 od dana 23. svibnja 2023. izvijestilo podnositelje, ovdje tužitelje, da ne pristaju na prijedlog za mirno rješenje spora i to iz razloga što prema stajalištu iz navedenog dopisa nije vidljivo da je prednik podnositelja zahtjeva ubijen od strane pripadnika Hrvatske vojske niti tko je osuđen za njegovo ubojstvo. Slijedom svega navedenoga predlažu donijeti presudu sadržaja kako je to pobliže naznačeno u izreci ove presude.

2. U odgovoru na tužbu tužena navodi da su tužba i tužbeni zahtjev neosnovani u cijelosti, da u presudi Županijskog suda u Zagrebu, br. K-rz-1/10 od 24. listopada 2011. na temelju koje tužitelji temelje svoju tužbu i tužbeni zahtjev nije utvrđeno da je suprug i otac tužitelja ubijen od strane pripadnika oružanih snaga Republike Hrvatske jer nitko nije osuđen za njegovo navodno ubojstvo, da je iz gore navedene presude i to iz obrazloženja iste, vidljivo da je gosp. Radoslav Lakić zarobljen zajedno s osobama koje su ubijene i za čije su osuđeni pripadnici Hrvatske vojske, te da s obzirom na činjenicu da nitko od pripadnika Hrvatske vojske nije osuđen za navodno ubojstvo gosp. Radoslava Lakića, predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev kao neosnovan.

2.1. Podneskom od 16. studenog 2023. tužena uz odgovor na tužbu ističe i prigovor zastare navodeći da se u slučajevima kada je šteta uzrokovana kaznenim djelom zastara potraživanja njezine naknade prosuđuje prema odredbama čl. 377. ZOO-a samo onda kada je pravomoćnom osuđujućom presudom kaznenog suda utvrđeno postojanje kaznenog dijela i odgovornost počinitelja, te da se u nedostatku ovakve kaznene presude, zastara naknade štete procjenjuje isključivo u smislu odredbe čl. 376. st. 1. i 2. ZOO-a, te slijedom navedenoga predlaže odbiti tužbu i tužbene zahtjeve tužitelja u cijelosti uz naknadu troškova ovog postupka.

3. U dokaznom postupku Sud je izvršio uvid u izvatke iz matice rođenih i vjenčani list stranaka (str. 10-17 spisa), presudu Županijskog suda u Zagrebu posl. broj 9 K-rz-1/10 od 24.10.2011. (list 18-78 spisa), presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl. broj I Kž 161/12-9 od 06.05.2013. (list 79-89, 180-181 spisa), prijedlog za mirno rješenje spora (list 90-92 spisa), odgovor na prijedlog za mirnim rješenjem spora (list 96 spisa), presudu Općinskog suda u Sisku, Stalna služba u Petrinji posl. broj Pn-64/2021-9 od 11.05.2022. (list 105-115 spisa), Odluke Europskog suda za ljudska prava u predmetu Trivkanović protiv Hrvatske (list 129-153) i predmetu Beljak i dr. protiv Hrvatske (list 154-170 spisa), presudu Županijskog suda u Zadru posl. broj Gž-873/2022-2 od 30.08.2022. (list 171-177 spisa), izvršen je uvid u spis Županijskog suda u Zagrebu posl. br. K-rz-1/2010 koji se nalazi u prilogu spisa ovoga suda poslovni broj Pn-1409/26 (ranije Pn-525/23), te su iz istoga sačinjene preslike presuda Županijskog suda u Zagrebu posl. br. K-rz-1/2010 od 24.10.2011. i Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl. br. Kž-161/2012 od 06.05.2013. (u prilogu spisa predmeta), saslušane su stranke I. tužitelj Branko Lakić (list 187-188 spisa), II. tužiteljica Tanja Jovašević (list 188 spisa), III. tužiteljica Savka Lakić (list 188-189 spisa).

4. Ocijenivši izvedene dokaze sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 (pročišćeni tekst), 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23; u daljnjem tekstu: ZPP), te primijenivši materijalno pravo na tako utvrđeno činjenično stanje, ovaj sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

5. Među strankama je sporna osnovanost tužbenog zahtjeva, kao i je li nastupila zastara predmetnog potraživanja.

6. Izvršenim uvidom u presudu Županijskog suda u Zagrebu broj K-rz-1/10 od 24. listopada 2011. utvrđeno je u bitnom da su optuženici Tihomir Šavorić, Antun Novačić, Robert Precehtjel, Nenad Jurinec i Robert Berak proglašeni krivima zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika. U činjeničnom opisu djela utvrđeno je da su tijekom vojne akcije „Maestral 2“, 9. i 10. rujna 1995., na području Mliništa u Bosni i Hercegovini, zarobljeni pripadnici Vojske Republike Srpske, među kojima i Radoslav Lakić, nakon čega su odvedeni u selo Halapiće, u zapovjedništvo 7. gardijske brigade HV-a, te po zapovijedi zapovjednika brigade, sada pok. Ivana Korade, radi njihove likvidacije zatočeni u staji u blizini zapovjedništva. Nadalje, iz obrazloženja navedene presude proizlazi da je sud, na temelju iskaza saslušanih svjedoka i ostalih izvedenih dokaza, utvrdio da su zarobljenici ubijeni po zapovijedi Ivana Korade te da je, nakon što je Tihomir Šavorić usmrtio Peru Vidovića, Ivan Korade iz pištolja usmrtio Radoslava Lakića. Sud je pritom naveo da, iako nije izvršena obdukcija posmrtnih ostataka Radoslava Lakića i ostalih zarobljenika, već postupak njihove identifikacije, iz izvedenih dokaza proizlazi da su ubijeni vatrenim oružjem. U odnosu na Radoslava Lakića iz sudskomedicinske dokumentacije proizlazi i postojanje oštećenja koštanog sustava glave koje može odgovarati strijelnoj rani brzim projektilom.

7. Izvršenim uvidom u presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj I Kž-161/12-9 od 6. svibnja 2013. utvrđeno je u bitnom da je Vrhovni sud, odlučujući o žalbama protiv navedene prvostupanjske presude, prihvatio kao pravilno utvrđeno činjenično stanje prema kojem su tijekom vojne akcije „Maestral 2“ zarobljeni Radoslav Lakić i ostali u presudi navedeni pripadnici protivničke vojske, te da su svi po zapovijedi tadašnjeg zapovjednika 7. gardijske brigade Ivana Korade ubijeni. Vrhovni sud prihvatio je ocjenu prvostupanjskog suda kao rezultat savjesne i svestrane analize

obrana optuženika i izvedenih dokaza, dok je prvostupanjsku presudu preinačio u pravnoj oznaci djela primjenom blažeg zakona, pravno označivši djelo kao ratni zločin iz čl. 91. st. 2. t. 6. KZ/11.

8. U odnosu na istaknuti prigovor zastare, a imajući naprijed navedena utvrđenja pod točkom 5. i 6., valja navesti da je isti neosnovan. Naime, prema odredbi čl. 377. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99. i 88/01.; dalje: ZOO), kada je šteta prouzročena kaznenim djelom, a za kazneno gonjenje je predviđen dulji rok zastare, zahtjev za naknadu štete prema odgovornoj osobi zastarijeva kad istekne vrijeme određeno za zastaru kaznenog gonjenja.

8.1. Sud je imao u vidu da Ivan Korade nije bio optužen niti pravomoćno osuđen za usmrćenje Radoslava Lakića, budući da je umro prije pokretanja predmetnog kaznenog postupka. Stoga u odnosu na njega ne postoji vezanost parničnog suda pravomoćnom osuđujućom presudom u smislu čl. 12. st. 3. ZPP-a. Međutim, navedeno samo po sebi ne isključuje primjenu čl. 377. ZOO-a, jer okolnost da kazneni postupak protiv neposrednog počinitelja nije mogao biti proveden zbog njegove smrti ne sprječava parnični sud da, radi odluke o zastari, kao prethodno pitanje ocijeni je li šteta prouzročena kaznenim djelom.

8.2. U konkretnom slučaju za takav zaključak postoji osobito čvrsta dokazna osnova. U kaznenom postupku Županijskog suda u Zagrebu broj K-rz-1/10 utvrđeno je da je Radoslav Lakić, zajedno s ostalim pripadnicima protivničke vojske, zarobljen tijekom vojne operacije „Maestral 2“, odveden u zapovjedništvo 7. gardijske brigade HV-a u Halapićima i zatočen radi likvidacije po zapovijedi tadašnjeg zapovjednika brigade Ivana Korade. Kazneni sud je nakon ocjene izvedenih dokaza izričito zaključio da „nema nikakve dvojbe“ (str. 44 prvostupanjske presude posl. br. K-rz-1/10) (list 61 spisa) da je Ivan Korade iz pištolja usmrtio Radoslava Lakića te da su svi navedeni zarobljenici ubijeni po njegovoj zapovijedi.

8.3. Navedena činjenična utvrđenja prihvaćena su i u pravomoćno okončanom kaznenom postupku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, u kojem su drugi pripadnici 7. gardijske brigade osuđeni za ratni zločin počinjen prema tim ratnim zarobljenicima (str. 6–7 obrazloženja drugostupanjske presude Broj: I Kž 161/12-9). Stoga činjenica da Ivan Korade zbog svoje smrti nije mogao biti kazneno procesuiran ne može dovesti do zaključka da smrt Radoslava Lakića nije posljedica kaznenog djela, niti se zbog te procesne okolnosti tužiteljima može uskratiti primjena duljeg zastarnog roka iz čl. 377. ZOO-a.

8.4. Kako djelo koje je prouzročilo smrt Radoslava Lakića, prema utvrđenim okolnostima njegova počinjenja, predstavlja ratni zločin za koji kazneni progon ne zastarijeva, nije nastupila ni zastara zahtjeva za naknadu štete vezana uz zastaru kaznenog progona. Slijedom navedenog, prigovor zastare tuženika sud je ocijenio neosnovanim.

9. Prema čl. 1. Zakona o odgovornosti Republike Hrvatske za štetu uzrokovanu od pripadnika hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga tijekom Domovinskog rata („Narodne novine“ broj 117/03; dalje: ZORH), tim se Zakonom uređuje odgovornost Republike Hrvatske za štetu koju su tijekom Domovinskog rata od 17. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996. uzrokovali pripadnici hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga u vojnoj ili redarstvenoj službi ili u svezi s tom službom, dok prema čl. 2. istog Zakona Republika Hrvatska po općim pravilima o odgovornosti za štetu odgovara za štetu iz čl. 1. koja nema karakter ratne štete. Nadalje, ratnom štetom u smislu čl. 3. st. 1. ZORH-a smatra se osobito: šteta uzrokovana za vrijeme i na prostoru odvijanja vojnih akcija svim sredstvima i oblicima ratnih borbenih djelovanja

(bombardiranje, granatiranje, mitraljiranje, eksplozije, miniranje, pokreti trupa i sl.), šteta od izravne i konkretne vojne koristi ako je, s obzirom na vrijeme i mjesto izvršenja u izravnoj i neposrednoj funkciji vojnih operacija, i to posebice: a) šteta nastala kao izravna posljedica bilo koje zaštitne ili pripremne mjere nadležnih vojnih vlasti poduzete s ciljem otklanjanja, odnosno sprječavanja izvršenja bilo kojega neprijateljskog napada, b) šteta nastala kao izravna posljedica zaštitnih ili pripremnih mjera nadležnih vojnih vlasti poduzetih u očekivanju neprijateljske akcije (radovi na zemljištu, oduzimanje pokretnina, zauzimanje nekretnina i sl.), c) šteta nastala kao izravna posljedica mjera poduzetih s ciljem sprječavanja širenja ili ublažavanja posljedica štete opisane u podstavku 1. ovoga stavka, šteta koja je po svojim učincima, te konkretnim okolnostima vremena i mjesta počinjenja štetne radnje, izravno izazvana ratnim stanjem i neposredno se nadovezuje na ratne operacije (izravne posljedice ratnih događaja u svezi s neredima, metežom, panikom, evakuacijom i sličnim zbivanjima neposredno nakon poduzetih ratnih operacija). Pretpostavlja se da je posljedica ratnog čina (ratna šteta) ona šteta koju su tijekom Domovinskog rata od 17. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996. uzrokovali pripadnici hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga u vojnoj ili redarstvenoj službi ili u svezi s obavljanjem vojne ili redarstvene službe, ako je počinjena u vrijeme i na prostoru odvijanja vojnih borbenih akcija, ali oštećenik može dokazivati suprotno (čl. 3. st. 2. istog Zakona).

10. U konkretnom slučaju nije sporno da je Radoslav Lakić 9. rujna 1995. zarobljen tijekom vojne operacije „Maestral 2“ od pripadnika 7. gardijske brigade HV-a. Međutim, šteta čiju naknadu tužitelji zahtijevaju nije nastala njegovim zarobljavanjem niti tijekom borbenog djelovanja, već njegovim naknadnim usmrćenjem nakon što je kao ratni zarobljenik odveden u zapovjedništvo 7. gardijske brigade u Halapićima i stavljen pod kontrolu pripadnika hrvatskih oružanih snaga. Stoga, iako je štetni događaj vremenski i prostorno povezan s vojnom operacijom, sud ocjenjuje da namjerno usmrćenje već zarobljene osobe nema karakter ratne štete iz čl. 3. ZORH-a. Takva radnja nije sredstvo ni oblik ratnog borbenog djelovanja, nema izravnu i konkretnu vojnu korist niti je u neposrednoj funkciji vojne operacije, već predstavlja protupravno postupanje prema ratnom zarobljeniku. Time je oborena pretpostavka iz čl. 3. st. 2. ZORH-a da se radi o ratnoj šteti, pa se odgovornost Republike Hrvatske prosuđuje prema čl. 1. i 2. tog Zakona i općim pravilima o odgovornosti za štetu.

10.1. Neosnovan je pritom navod tuženice da odgovornost Republike Hrvatske nije dokazana zato što nitko nije pravomoćno osuđen za ubojstvo Radoslava Lakića. Točno je da Ivan Korade nije pravomoćno osuđen za njegovo usmrćenje, budući da je umro prije pokretanja kaznenog postupka, zbog čega u odnosu na njegovu kaznenu odgovornost ne postoji vezanost ovog suda u smislu čl. 12. st. 3. ZPP-a. Međutim, navedeno ne priječi ovaj sud da na temelju ukupno izvedenih dokaza samostalno utvrdi okolnosti nastanka štete.

10.2. Iz presude Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj: K-rz-1/10 od 24. listopada 2011. i presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj I Kž-161/12-9 od 06. svibnja 2013., ocijenjenih zajedno s ostalim dokazima, proizlazi da je Radoslav Lakić zarobljen i odveden u zapovjedništvo 7. gardijske brigade, da su zarobljenici po zapovijedi zapovjednika brigade Ivana Korade zatočeni radi likvidacije i potom ubijeni, dok je prvostupanjski kazneni sud, nakon ocjene iskaza saslušanih svjedoka, izričito zaključio da je Radoslava Lakića iz pištolja usmrtio Ivan Korade. Navedeno je poduprto i medicinskom dokumentacijom o identifikaciji njegovih posmrtnih ostataka, prema kojoj je na području glave utvrđeno oštećenje koštanog sustava koje može odgovarati strijelnoj rani brzim projektilom.

10.3. Tuženica navedenim dokazima nije suprotstavila dokaz iz kojeg bi proizlazilo da je Radoslav Lakić nakon zarobljavanja stradao na drugi način ili od druge

osobe, već svoju obranu temelji na činjenici da protiv Ivana Korade zbog njegove smrti nije donesena osuđujuća kaznena presuda. Sama ta okolnost, prema ocjeni ovog suda, ne dovodi u pitanje međusobno suglasne rezultate izvedenih dokaza o načinu i okolnostima smrti Radoslava Lakića.

10.4. Kako je, dakle, šteta prouzročena protupravnim postupanjem pripadnika hrvatskih oružanih snaga u vezi s vojnom službom, a utvrđena štetna radnja nema karakter ratne štete u smislu čl. 3. ZORH-a, sud nalazi da za tako nastalu štetu odgovara Republika Hrvatska.

11. U odnosu na visinu štete, sud je uzeo u obzir da su tužitelji supruga i djeca pokojnog Radoslava Lakića, što proizlazi iz priloženih matičnih isprava (list 10-17 spisa). Iz njihovih iskaza proizlazi da su s pokojnikom bili obiteljski povezani te da su nakon njegova zarobljavanja gotovo dvije godine živjeli u neizvjesnosti u pogledu njegova života i sudbine. I. tužitelj Branko Lakić imao je jedanaest godina u vrijeme nestanka oca. Iz njegova iskaza proizlazi da je s ocem imao blizak odnos, da obitelj dulje vrijeme nije pouzdano znala je li otac živ te da su saznanje o smrti i razmjena posmrtnih ostataka uslijedili tek 1997. II. tužiteljica Tanja Jovašević imala je šest godina u vrijeme nestanka te je za očevu smrt saznala u kolovozu 1997., a kasnije je, odrastajući, postupno saznala i okolnosti njegova stradavanja. III. tužiteljica Savka Lakić opisala je razdoblje neizvjesnosti, brige za djecu i gubitka supruga, s kojim je, prema njezinu iskazu, imala skladan bračni odnos.

11.1. Ocjenjujući iskaze tužitelja u dijelu koji se odnosi na posljedice smrti Radoslava Lakića, sud im je u cijelosti poklonio vjeru, nalazeći njihove iskaze međusobno suglasnima i životno uvjerljivima u pogledu postojanja bliske i skladne obiteljske zajednice prije njegova zarobljavanja i smrti. Okolnost što su tužitelji o svojim osjećajima i posljedicama gubitka supruga odnosno oca iskazivali relativno šturo i bez opširnijeg opisivanja vlastitih emocionalnih stanja, prema ocjeni suda, ne umanjuje težinu pretrpljene povrede prava osobnosti. Intenzitet takve povrede ne može se vrednovati isključivo prema sposobnosti pojedinca da riječima opiše vlastitu patnju, već prema svim okolnostima konkretnog slučaja, prirodi i bliskosti obiteljskog odnosa te životnom značenju trajnog gubitka bliskog člana obitelji. Iz iskaza tužitelja sud je utvrdio da je Radoslav Lakić prije štetnog događaja živio sa suprugom i djecom u skladnoj obiteljskoj zajednici, da među njima nije bilo poremećenih odnosa niti okolnosti koje bi upućivale na međusobnu emocionalnu udaljenost. Njegovim nestankom, a potom i saznanjem za njegovu smrt, ta je obiteljska zajednica trajno i nepovratno prekinuta. Pri tome sud polazi i od životnog iskustva prema kojem smrt supružnika odnosno roditelja u skladnoj obitelji predstavlja jednu od najtežih povreda emocionalne sfere čovjeka. Gubitkom supruga ne gubi se samo osoba prema kojoj postoji osjećaj privrženosti, već i životni partner, svakodnevna emocionalna i praktična potpora, te osoba s kojom se dijeli obiteljski život i očekivanja zajedničke budućnosti. Jednako tako, gubitkom roditelja dijete trajno gubi njegovu ljubav, prisutnost, zaštitu, odgojnu i emocionalnu potporu te mogućnost razvoja i održavanja odnosa između roditelja i djeteta tijekom budućih životnih razdoblja. Navedeno je osobito izraženo kod tužitelja Branka Lakića i Tanje Jovašević, koji su u vrijeme gubitka oca bili djeca. Stoga se posljedice njegova gubitka ne iscrpljuju u boli neposredno vezanoj uz saznanje o smrti, nego obuhvaćaju i činjenicu da su bez oca nastavili odrastanje i prolazili daljnja životna razdoblja u kojima je njegova roditeljska prisutnost trajno izostala. Kod tužiteljice Savke Lakić gubitak supruga istodobno je značio prestanak bračne i životne zajednice te preuzimanje daljnje brige o djeci bez supruga i njihova oca. Sud je imao u vidu i osobito teške okolnosti samoga gubitka. Radoslav Lakić nije preminuo prirodnom smrću niti su članovi njegove obitelji neposredno nakon štetnog događaja imali izvjesnost o njegovoj sudbini. Nakon njegova zarobljavanja obitelj je kroz dulje

razdoblje živjela u neizvjesnosti, da bi tek naknadno, nakon pronalaska i razmjene njegovih posmrtnih ostataka, saznala za njegovu smrt. Takve okolnosti objektivno dodatno otežavaju gubitak bliske osobe, jer se uz samu smrt vežu prethodna neizvjesnost o njezinoj sudbini i naknadno saznanje o nasilnim okolnostima smrti. Stoga činjenica da tužitelji svoje duševne boli nisu opisivali opširno niti izrazito emotivnim riječima ne daje osnovu za zaključak da je njihova patnja bila manjeg intenziteta. Sud upravo iz utvrđene kvalitete njihovih obiteljskih odnosa, dobi djece u vrijeme gubitka oca, trajnosti posljedice, okolnosti pod kojima je Radoslav Lakić nestao i stradao te životnog značenja gubitka supruga i roditelja zaključuje da je svakom od tužitelja njegovom smrću prouzročena osobito teška i trajna povreda prava osobnosti na duševno zdravlje i obiteljski život, koja opravdava dosuđenje pravične novčane naknade u smislu čl. 1100. i 1101. Zakona o obveznim odnosima.

12. Pri odmjeravanju naknade sud je uzeo u obzir narav i težinu povrede, način na koji je smrt nastupila, bliskost obiteljskih odnosa, dob djece u vrijeme događaja, trajanje neizvjesnosti te posljedice koje su opisali tužitelji. Navedene okolnosti predstavljaju osnovu za individualiziranu procjenu pravične novčane naknade u smislu članaka 1100. i 1101. st. 1 ZOO-a. Nadalje, pri odlučivanju o visini naknade nematerijalne štete sud je vodio računa o značenju povrijeđenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive s njezinom prirodom i društvenom svrhom.

13. Slijedom svega navedenog, ovaj sud smatra, da opisane okolnosti opravdavaju dosudu pravične novčane naknade I. – III. tužiteljima u visini utuženog iznosa zbog smrti oca i supruga, odnosno iznos od po 43.798,53 eura svakom tužitelju, te je stoga odlučeno kao pod točkom I.-III. izreke ove presude.

14. Kamata na ovako dosuđene iznose tužiteljima je dosuđena temeljem čl. 1103. ZOO-a, odnosno od podnošenja tužbe. Kamata je dosuđena temeljem čl. 29 ZOO-a, a odluka o visini kamatne stope temeljem čl. 29. st. 2 i 8 istog Zakona.

15. Odluka o troškovima parničnog postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. u vezi čl. 151. i čl. 155. st. 1. ZPP. I.-III. tužiteljima je u skladu sa odredbama važeće Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj: 138/23; dalje u tekstu Tarifa), prema priloženom troškovniku i vrijednosti predmeta spora (131.395,58 EUR) priznat trošak za: sastav prijedloga za mirno rješenje spora u iznosu od 989 bodova (Tbr. 32 Tarife), sastav tužbe u iznosu od 989 bodova (Tbr. 7/1 Tarife), sastav podnesaka od 13.10.2023. i 02.09.2024. u iznosu od po 989 bodova svaki (Tbr. 8/1 Tarife), zastupanje na ročištima 09.09.2024., 17.02.2025. i 14.09.2026. u iznosu od po 989 bodova svako (Tbr. 9/1 Tarife), zastupanje na ročištima 24.09.2025. i 12.02.2026. u iznosu od po 50 bodova svako (Tbr. 9/5 Tarife), odnosno ukupno 6034 bodova, što uz vrijednost jednog boda od 2,00 eura (Tbr. 54 Tarife) daje iznos od 12.068,00 eur, te sve uvećano za 25% PDV-a (Tbr. 46 Tarife) daje iznos od 15.085,00 eura. Navedeni iznos je valjalo uvećati za 20% (sukladno Tbr. 40 Tarife) tako da trošak I.-III. tužitelja iznosi 18.102,00 eur. Navedenom iznosu valjalo je pridodati trošak plaćene sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 331,81 eur i sudske pristojbe na presudu u iznosu od 663,61 eur, tako da sveukupan trošak I.-III. tužitelja iznosi 19.097,42 eur, te je stoga odlučeno kao pod točkom IV. izreke ove presude.

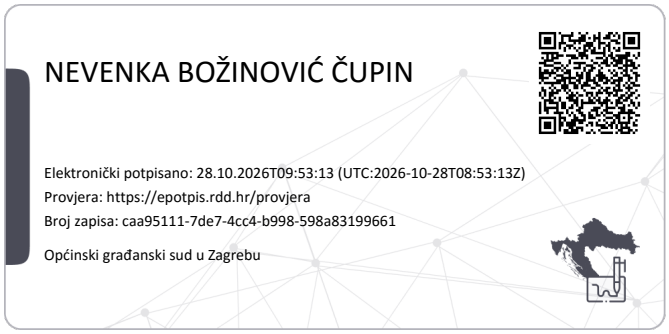
16. Tužiteljima nije priznat trošak sastava podneska od 25.06.2026. obzirom da navedeni podnesak nije bio potreban za vođenje postupka, istim tužitelji obavještavaju sud da je spis posl. br. Pn-1409/2026 vraćen sa Županijskog suda i da

se nalazi na ovom sudu. Ovaj sud je, neovisno o prijedlogu tužitelja, već 16.02.2026. stavio zahtjev kancelu ovoga suda za priklop navedenog spisa, a po kojoj naredbi je kancel suda i postupio 1.7.2026. (poleđina lista 194 spisa).

17. Na dosuđeni iznos parničnog troška tužiteljima je dosuđena i zatezna kamata od presuđenja do isplate u skladu s odredbom 151. st. 3. ZPP-a, po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. i čl. 8 ZOO-a.

U Zagrebu, 28. listopada 2026.

Sudac
Nevenka Božinović Čupin

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana, a koji rok se računa:

- od dana održavanja ročišta na kojem se presuda objavljuje, ukoliko je stranka uredno obaviještena o ročištu za objavu, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno
- od dana primitka prijepisa presude, ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem je presuda objavljena.

Žalba se podnosi pisano, u četiri istovjetna primjerka, putem ovog suda nadležnom županijskom sudu.

DNA:
1. pun. I.-III. tužitelja
2. tuženiku po ODO-u

Broj zapisa: **9-3088f-4a181**

Kontrolni broj: **00d06-7936c-40441**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.